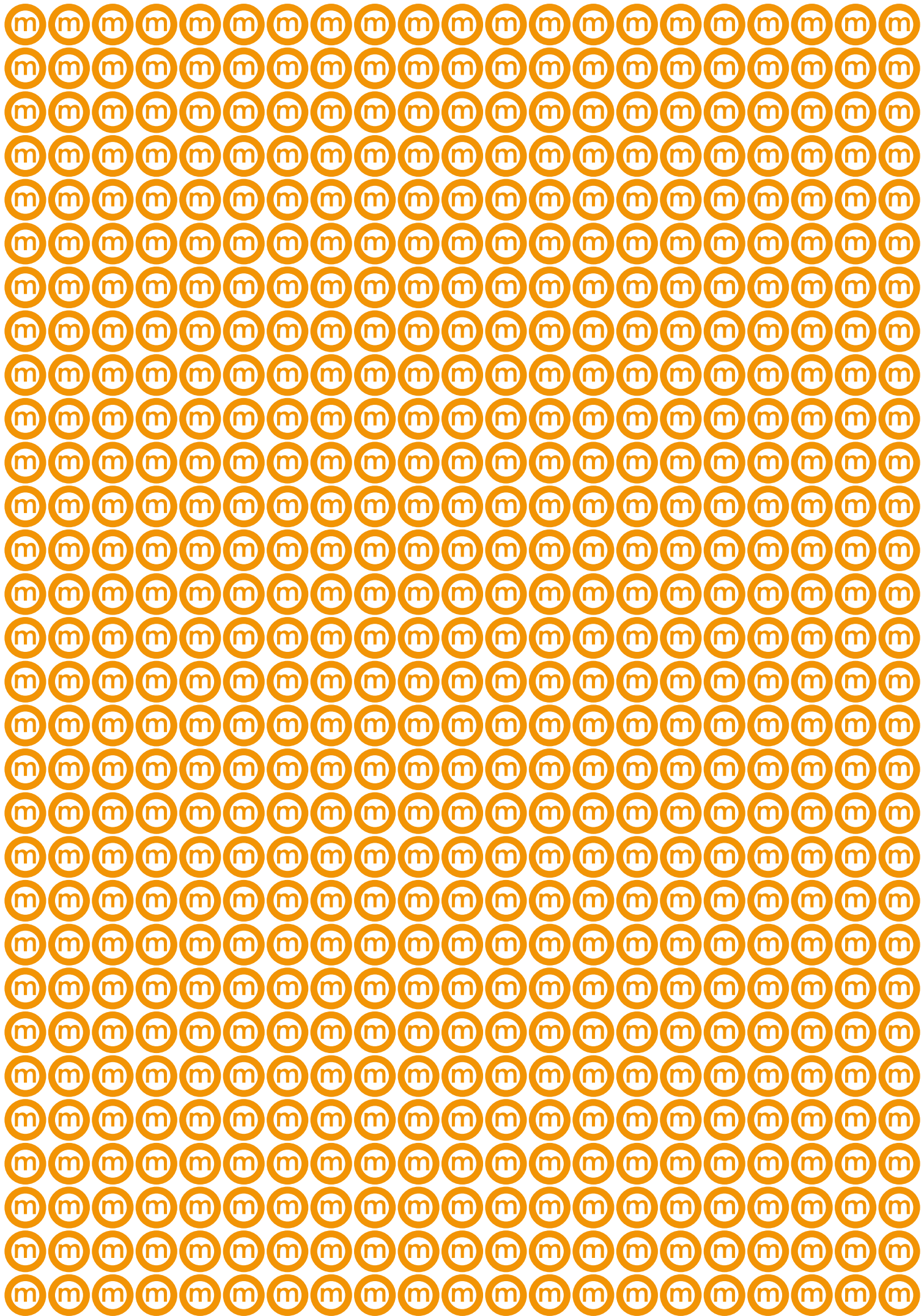

Bestuursrapportage 2022

Bestuursrapportage 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Bestuursrapportage op hoofdlijnen	6
2.1 Actuele ontwikkelingen op hoofdlijnen.....	6
2.2 Financiën op hoofdlijnen.....	8
3. Beleidsprogramma's.....	10
3.1 Bestuur	10
3.2 Openbare orde en veiligheid	12
3.3 Sociaal domein	13
3.4 Onderwijs.....	18
3.5 Maatschappelijke ondersteuning.....	21
3.6 Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	22
3.7 Sport en bewegen	23
3.8 Ontwikkeling openbare ruimte	24
3.9 Beheer bestaande openbare ruimte	25
3.10 Economische zaken en grondzaken.....	28
3.11 Duurzaamheid	30
3.12 Burgerzaken	31
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	33
Overzicht overhead	35
Bijlage.....	38

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de bestuursrapportage 2022 aan. In dit tussenbericht rapporteren we over actuele ontwikkelingen en de belangrijkste afwijkingen voor zowel beleidsvoornemens als financiën ten opzichte van de programmabegroting 2022. Het bevat de eindejaarsverwachting met als peildatum 1 april 2022. Het gaat om afwijkingen zowel in positieve zin als in negatieve zin. We maken daarbij onderscheid tussen structurele - en incidentele bijstellingen. Structurele afwijkingen worden meegenomen in de aanstaande programmabegroting 2023-2026.

Start nieuwe raad en college

Het voorjaar 2022 staat voor gemeenten vooral in het teken van verkiezingen en de start van nieuwe raden en colleges. Een start die gepaard gaat met beleidskeuzes en plannen. Helaas hebben we ook te maken met een aantal financiële onzekerheden. Door de oorlog tussen Rusland en Oekraïne zijn ze alleen maar toegenomen. De kans op een economische recessie wordt hoger ingeschat en misschien worden de huidige kabinetsplannen nog bijgesteld. Op dit moment is niet te becijferen hoe groot het effect voor gemeenten is.

Eindejaarsverwachting

De programmabegroting die in november door de raad is vastgesteld komt voor het lopende jaar uit op een positief resultaat van € 2,1 miljoen. De laatste circulaire van het rijk die we nadien hebben ontvangen waren gunstig. In deze bestuursrapportage hebben we het positieve beeld iets moeten bijstellen. Dit met name als gevolg van de structurele effecten uit de jaarstukken 2021 maar ook door prijsontwikkelingen die we bij de programmabegroting niet konden voorzien. Tegelijkertijd realiseren we ons dat het geven van een eindejaarsverwachting op dit moment lastig is. Naast de financieel onzekere situatie weten we niet wat de naweeën van de coronapandemie nog doen. Het verwachte resultaat uit deze tussenrapportage komt uit een positief saldo van € 1,4 miljoen.

Meppel, mei 2022
Burgemeester en wethouders.

2. Bestuursrapportage op hoofdlijnen

2.1 Actuele ontwikkelingen op hoofdlijnen

Regeerakkoord

Begin dit jaar heeft het nieuwe kabinet de Startnota gepubliceerd. De Startnota is het begin van de vertaling van de financiële afspraken uit het coalitieakkoord. Niet alleen het kabinet maar ook gemeenten komen voor grote uitdagingen te staan. Denk aan de verduurzaming van de leefomgeving, het woningtekort, de jeugdzorg & Wmo en de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Bij het realiseren van deze grote maatschappelijke uitdagingen spelen gemeenten een belangrijke rol. Het kabinet heeft er daarom voor gekozen om niet alleen voor dit jaar maar ook voor de komende kabinetsperiode extra middelen uit te trekken voor gemeenten. Daarbij is het nog even afwachten wat er uit de Voorjaarsbesluitvorming van het rijk komt. Meer daarover verwachten we in de komende meicirculaire.

Financiële en maatschappelijke onzekerheden

Arbeidsmarkt

Vanwege krapte op de arbeidsmarkt is het niet eenvoudig om personeel te krijgen. Het duurt langer voordat vacatures zijn ingevuld. Complexere casuïstiek, hoge ambities, (wettelijke) ontwikkelingen en daarnaast het opvangen van taken van vertrekkende medewerkers zorgen voor risico van uitval.

Opvang vluchtelingen Oekraïne

Door de oorlog tussen Rusland en Oekraïne zijn veel mensen uit Oekraïne op de vlucht. Met ingang van 4 april worden in Meppel vluchtelingen opgevangen in het voormalig ziekenhuis. Per half mei zijn ook in het voormalig gebouw van Reggersoord opvangplekken beschikbaar. Hiervoor zijn al verschillende financiële verplichtingen aangegaan, denk bijvoorbeeld aan aanpassing van het gebouw, huur van de locatie en personele bezetting. Over de vergoeding van het rijk is nog geen uitsluitsel. Uitgangspunt is dat de kosten ruimhartig vergoed worden.

Energie- en brandstofprijzen

Het belangrijkste economische gevolg van de oorlog voor Nederland is een nog hogere energie- en brandstofprijs. Het nadelig financieel effect voor onze gemeente is in deze bestuursrapportage zo goed mogelijk in kaart gebracht.

Infrastructurele werken

De oorlog versterkt de effecten die al zichtbaar waren bij de infrastructuur projecten. De gezamenlijke brancheorganisaties hebben een onderzoek gedaan naar de directe en indirecte gevolgen. De belangrijkste problemen zijn stagnaties van de levering van materialen, gestegen inkooprijzen grondstoffen en bouwmaterialen. Hierdoor nemen bouwtijd en bouwkosten toe en tevens is sprake van onzekerheid over marktontwikkelingen. Hierbij moet ook gedacht worden aan personele capaciteit. Wij kunnen een financieel effect voor dit jaar nog niet overzien. In de geraamde investeringskredieten en de grondexploitatiebudgetten uit de programmabegroting 2022 zit een marge van 5-10% voor onvoorzien. Het is mogelijk dat geplande investeringen als gevolg van langere levertijden en capaciteit later worden uitgevoerd.

Inflatie

In onze programmabegroting 2022 hebben we voor subsidies en inkoop van goederen en diensten een prijsstijging van 1,5% toegepast. We hanteren daarbij het "consumentenprijsindexcijfer" (CPI) op basis van gegevens van het Centraal Planbureau. Het Centraal Planbureau stelde in maart van dit jaar dat de inflatie dit jaar uitkomt op 5,2%. Niet veel later werd aangegeven dat deze prognose al achterhaald was en de gemiddelde inflatie al weer hoger zou zijn. We hebben deze inflatieontwikkeling niet financieel vertaald in de bestuursrapportage (met uitzondering energie en brandstof). Vooralsnog gaan we er vanuit dat de stijging wordt opgevangen binnen de bestaande financiële ruimte. We zijn ons er van bewust dat dit wel een extra financiële inspanning vraagt want bijvoorbeeld een stijging van 1,5% naar 5,2% kost ons al circa € 700.000 per jaar.

Naast de directe financiële effecten van de prijsstijgingen op de gemeentelijke begroting zal de inflatie ook effect hebben op de financiële situatie van inwoners en ondernemers. Er bestaat een risico dat een extra beroep wordt gedaan op gemeentelijke ondersteuning van het Sociaal domein. In hoeverre dat plaats zal vinden is nu nog niet te zeggen. De uitbetaling van de energietoeslag (programma 3) is een concreet voorbeeld van een maatregel die nu al genomen is voor ondersteuning aan huishoudens in kwetsbare situaties.

2.2 Financiën op hoofdlijnen

Resultaat

De programmabegroting 2022 sluit met een positief saldo van € 2,1 miljoen. Dit is ook het vertrekpunt voor deze rapportage. De geconstateerde financiële afwijkingen van dit tussenbericht geven een nadelige bijstelling van de raming van € 0,7 miljoen.

In de tabel hieronder worden de financiële afwijkingen per programma gegeven. In de hierna volgende hoofdstukken worden inhoudelijke toelichtingen op de verschillen gegeven.

Programma	(bedragen x 1.000)	Resultaat
Begrotingssaldo 2022		2.144
1. Bestuur		0
2. Openbare orde en veiligheid		0
3. Sociaal domein		-2.769
4. Onderwijs		-105
5. Samengevoegd met programma 3		0
6. Kunst en cultuur, recreatie en toerisme		-30
7. Sport en bewegen		-190
8. Ontwikkeling openbare ruimte		0
9. Beheer bestaande openbare ruimte		-1.040
10. Economische zaken en grondzaken		50
11. Duurzaamheid		0
12. Burgerzaken		-47
Algemene dekkingsmiddelen		3.664
Overhead		-237
Eindtotaal deze bestuursrapportage		-704
Prognose saldo boekjaar 2022		1.440
- = nadeel en + = voordeel		

De verwachting is dat we het jaar 2022 afsluiten met een voordelig resultaat van circa € 1,4 miljoen. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2022 bepalen we uiteindelijk het resultaat. De structurele effecten worden meegenomen in de programmabegroting 2023.

De financiële positie van Meppel

Jaarlijks stelt onze accountant de Benchmark Nederlandse Gemeenten op. Daarin scoort Meppel weliswaar een voldoende maar krijgt met een 6 wel het laagste rapportcijfer in Drenthe (samen met een andere gemeente). Hoe hoger het rapportcijfer, hoe gezonder de financiële positie van een gemeente. Met behulp van financiële kengetallen kan een indicatie worden gegeven van de financiële positie van een gemeente. De uitkomsten van de kengetallen leiden tot een rapportcijfer. Met name het kengetal dat gaat over het eigen vermogen en het kengetal dat gaat over de schuldenlast schieten bij ons uit de pas.

Onze reservepositie

De kwetsbare positie van onze gemeente was ook al een punt van aandacht in onze vorige bestuursperiode. Dat zit onder meer in de vraag of we voldoende eigen vermogen (reserves) hebben om eventuele onverwachte tegenvallers op te kunnen vangen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de geschetste financiële onzekerheden maar ook onze "eigen risico's" in de grondexploitatie. De verhouding tussen de mogelijkheid om financiële tegenvallers op te vangen en de aanwezige financiële buffers levert in onze gemeente spanning op.

Overzicht reserves

Overzicht reserves

Reserves				
Bedragen x € 1.000	Stand	31-dec-2021	1-jan-2022	31-dec-2022
Algemene reserves				
Algemene bufferreserve		6.230	6.230	6.600
Vrij besteedbare reserve		3.622	8.022	8.022
Totaal algemene reserves		9.852	14.252	14.622
Bestemmingsreserves				
Frictiekosten				
Nat Industrierrein (PPS-bedrijfsreserve)		12	12	12
Ondernemersfonds		19	19	19
Ogterop		150	150	150
Onafhankelijke cliëntondersteuning		79	79	0
Corona		290	638	0
Budgetoverheveling		0	333	0
Binnenstadsplan		167	273	106
Omgevingswet		195	195	0
Totaal bestemmingsreserves		912	1.699	287
Totaal reserves		10.764	15.951	14.909

Toelichting:

In de stand per 1 januari 2022 is de resultaatbestemming van de jaarstukken 2021 verwerkt. Het gunstige resultaat over het afgelopen jaar is sterk beïnvloed door incidentele meevallers.

Onze schuldpositie

Daarnaast hebben we een vrij hoge schuldpositie. We zien dat het overgrote deel van ons bezit is gefinancierd met aangetrokken geldleningen. Op zich is dat niet zo'n probleem zolang je de rentekosten kunt betalen, maar dit gaat ten koste van andere activiteiten. Het geld kun je immers maar één keer uitgeven.

3. Beleidsprogramma's

3.1 Bestuur

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Bestuursorganen ♦ Bestuursondersteuning (griffie)	51	Korteland

Actuele ontwikkelingen

Crisisopvang vluchtelingen Oekraïne

Begin maart 2022 heeft de regering de gemeenten gevraagd te zorgen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Per veiligheidsregio werd gevraagd om 2.000 vluchtelingen op te vangen (gereed voor 14 april). In de loop van juni komen daar waarschijnlijk nog eens 1.000 vluchtelingen per regio bij. Deze getallen zijn door de veiligheidsregio niet vertaald naar aantallen per gemeente, het is een gezamenlijke opgave voor de 12 gemeenten.

Voor Meppel is een contract afgesloten met Isala voor het huren van een deel van het voormalige ziekenhuis Isala en Reggersoord tot 31 december 2022. Vanaf 4 april is het mogelijk 110 vluchtelingen op te vangen en per 28 april zijn nog eens 30 bedden beschikbaar gekomen. Begin mei is het voormalige gebouw van Reggersoord beschikbaar gesteld. Na inrichting komen per half mei nog 120 bedden beschikbaar waarna per eind mei nog 30 bedden beschikbaar komen. In totaal zijn per juni 290 bedden beschikbaar. Onze eigen organisatie heeft in 3 weken tijd de eerste fase voor wat betreft de inrichting van het voormalige ziekenhuis afgerond en werkt nu aan uitbreiding van de capaciteit. Ook deze zomer zal deze opvang nog de nodige inzet van onze organisatie vragen.

Bij de inrichting van de locatie hebben we veel hulp gehad van diverse maatschappelijke initiatieven uit de gemeente, zoals bij het inzamelen van benodigde goederen variërend van koelkasten tot babyspullen. Inmiddels is tijdelijk personeel aangesteld om de locatie te bemensen. Enkele honderden vrijwilligers hebben hun hulp aangeboden. Welzijn Mensenwerk coördineert de inzet van vrijwilligers variërend van gastvrouw/gastheer tot klusjesmensen.

De locatie voormalig ziekenhuis Isala/Reggersoord is voorlopig de enige locatie waar we op basis van de huidige inzichten vluchtelingen gaan opvangen. Dit mede omdat we ons in Drenthe vooral richten op de meer langdurige opvang en geen acute opvang voor 4 á 5 dagen willen realiseren. Daarnaast kunnen we de gevraagde capaciteit van onze veiligheidsregio hiermee goed invullen. Wel zijn voorbereidingen getroffen andere locaties geschikt te maken voor opvang, mocht de stroom vluchtelingen aanzienlijk groter worden.

Met betrekking tot de kosten van deze opvang en het onderwijs aan de Oekraïense kinderen en de vergoeding van het rijk hiervoor, zijn op het moment van schrijven nog geen details beschikbaar anders dan dat de regering heeft aangekondigd de kosten ruimhartig te vergoeden.

Crisisorganisatie coronapandemie

De crisisorganisatie corona is in maart 2022 afgeschaald. Er zijn bijna geen coronamaatregelen meer. Een aantal adviezen blijft, zoals handen wassen en thuisblijven bij klachten. Activiteiten worden regulier door de gemeentelijke organisatie opgepakt en uitgevoerd.

Dempen effecten corona (Taskforce)

De middellange termijn effecten van corona worden zichtbaar. De derde lockdown heeft daarbij een grote rol gespeeld. Vooral culturele instellingen hebben het zwaar, een aantal heeft financiële ondersteuning via de Taskforce gevraagd en ontvangen (zie ook programma 6). Het blijkt moeilijk na de lockdown het publiek weer "binnen" te krijgen.

Een deel van de jongeren ervaart de effecten nog dagelijks. Voor het wegwerken van de onderwijsachterstanden (kennis en vaardigheden) zijn extra middelen beschikbaar via de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs. Zie toelichting programma 4.

Een deel van de Meppeler ondernemers heeft het financieel zwaar. De ondersteunende maatregelen van het rijk zijn bijna allemaal gestopt. Om hen de mogelijkheden te bieden weer een start te maken na de lockdown, is vanuit de bestaande gemeentelijke middelen (taskforce budget) een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld aan Stichting Ondernemersfonds Meppel.

Voor sociaal, culturele en maatschappelijke organisaties heeft de provincie geld beschikbaar gesteld (zie onder financiële mutaties).

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Bestuur	Uitgaven voor 'Frisse start'	-50	I
Baten			
Bestuur	Subsidie voor 'Frisse start' vanuit provincie	50	I
Totaal programma 1		0	
Bedragen x 1.000 (- = nadeel /+ = voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Provinciale Frisse start subsidie

Provincie Drenthe heeft, net als in 2021, een "Frisse startsubsidie" beschikbaar gesteld voor organisaties die sociaal- culturele en maatschappelijke activiteiten uitvoeren en afhankelijk zijn van vrijwilligers. De hoogte van de subsidie bedraagt € 50.000.

3.2 Openbare orde en veiligheid

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Integrale openbare orde en veiligheid	33	Korteland
♦ Brandweer en rampenbestrijding	34	
♦ Bijzondere wetgeving	35	

Actuele ontwikkelingen

De invulling van de vacatures 'ondermijning' vraagt meer tijd dan vooraf was ingeschat. Het blijkt lastig te zijn, met het oog op de huidige arbeidsmarkt, om geschikt personeel aan ons te verbinden. We verwachten voor de zomer, met behulp van een wervingsbureau, tot invulling van de openstaande vacatures te komen.

De vertraging van deze invulling en ook de inzet van voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen kan consequenties hebben voor de mate waarin de beleidsvoornemens dit jaar gerealiseerd kunnen worden.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Bijzondere wetgeving	Naleving controle coronatoegangsbewijzen CTB	-36	I
Baten			
Bijzondere wetgeving	Specifieke uitkering CTB	36	I
Totaal programma 2		0	
Bedragen x 1.000 (- = nadeel / + = voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Coronatoegangsbewijzen

De kosten voor controle en toezicht op de naleving van de coronatoegangsbewijzen worden gedekt met een specifieke uitkering van het rijk. De regeling is in maart 2022 beëindigd.

3.3 Sociaal domein

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Samenkracht en burgerparticipatie	10	Ten Hulscher
♦ Eigen kracht en individuele ondersteuning	11	
♦ Inkomensregelingen	12	
♦ Begeleide participatie	13	
♦ Arbeidsparticipatie	14	
♦ Maatwerkvoorzieningen	15	
♦ Maatwerkdienstverlening 18+	16	
♦ Maatwerkdienstverlening 18-	17	
♦ Geëscaleerde zorg 18+	18	
♦ Geëscaleerde zorg 18-	19	
♦ Volksgezondheid	20	

Actuele ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Energietoeslag

Bijzondere bijstand is bedoeld om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan. Bijzondere bijstand voor energiekosten is in principe niet mogelijk, tenzij de kosten voortvloeien uit bijzondere omstandigheden. Het kabinet vindt dat bij de huidige onverwachte en ongekennde sterke stijging van de energieprijzen sprake is van bijzondere omstandigheden. Het verlenen van bijzondere bijstand in verband met deze sterk gestegen energieprijzen wordt in dit geval dan ook toelaatbaar geacht. Dit geldt zowel voor de individuele bijzondere bijstand als voor de categoriale bijzondere bijstand. Een wetswijziging van de Participatiewet geeft gemeenten de volgende twee bevoegdheden:

1. de bevoegdheid om in het kalenderjaar 2022 een eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen, gebruikmakend van de categoriale bijzondere bijstand;
2. de bevoegdheid om de eenmalige energietoeslag ambtshalve (dus zonder aanvraag) toe te kennen.

Deze twee bevoegdheden zijn in werking getreden op 23 maart 2022 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022. Vanwege de urgentie die het kabinet heeft uitgesproken en het verzoek van de minister om voorafgaand aan de wetswijziging al aan de slag te gaan met de voorstellen heeft het college op 25 maart de beleidsregels eenmalige energietoeslag vastgesteld.

Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

Zelfstandigen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun inkomen. Maar als zij financiële problemen hebben, kunnen ze in bepaalde gevallen een beroep doen op het Bbz. De ondernemer kan ondersteuning krijgen door bijvoorbeeld een renteloze lening, een starterskrediet of een aanvulling op het inkomen tot bijstandsniveau. Met het aflopen van de coronamaatregel Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) per 1 oktober 2021 is ervoor gekozen om zelfstandig ondernemers tegemoet te komen met een vereenvoudigde versie van het Bbz tot 1 april 2022. Vanaf deze datum geldt de reguliere Bbz weer.

Voor onderzoek naar de levensvatbaarheid en begeleiding van ondernemers huren we een adviesdienst in. Door corona en de vereenvoudigde versie van de Bbz zijn er in het eerste kwartaal veel meer aanvragen ingediend dan gebruikelijk. We verwachten ook in de tweede helft van dit jaar meer aanvragen Bbz vanwege de enorme prijsstijgingen en het opheffen van uitstel van betaling bij onder andere de Belastingdienst. De uitkeringslasten Bbz zullen dan stijgen.

Onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO)

Onafhankelijke cliëntondersteuning is zichtbaarder geworden en wordt vaker ingezet. De onafhankelijke cliëntondersteuner ervaart meer multi-problematiek bij de inwoner waar ondersteuning gewenst is. Dit heeft geleid tot een behoorlijke toename qua uitgaven. Dit jaar kunnen we dit nog binnen de reserves opvangen. We zullen in 2022 onderzoeken of deze toename structureel van aard is en of dat leidt tot bijstelling van het benodigde budget vanaf 2023.

Maatwerkvoorzieningen

De inflatie is ook in de Wmo merkbaar. Wij verwachten een structurele stijging in de kosten voor de maatwerkvoorzieningen zoals bij huishoudelijke ondersteuning en bij begeleiding. Ook de indexatie van de tarieven van de hulpmiddelenleverancier is fors verhoogd. De indexatie voor onderhoud van hulpmiddelen is conform overeenkomst. De stijging van de tarieven wordt onder andere veroorzaakt door de stijging van zorgsalarissen. Hiervoor hebben we deels compensatie ontvangen via het gemeentefonds.

Mantelzorgondersteuning

Eind 2021 is een bijdrage ontvangen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) om de informatievoorziening voor mantelzorgers te verbeteren en toegankelijker te maken door alle informatie te stroomlijnen via één website. Hiervoor wordt de website van het Contactpunt Mantelzorg omgebouwd tot mantelzorgmeppel.nl. Daarnaast moet met deze website de toegang tot mantelzorgondersteuning ook laagdrempeliger worden. We zien de druk op mantelzorg toenemen door vergrijzing (minder mantelzorgers zijn beschikbaar), de ontwikkeling dat mensen langer thuis moeten blijven wonen en personeelstekort in de zorg waardoor ook zorgtaken meer op mantelzorgers terecht komen. Tenslotte hebben de lockdowns voor extra druk bij mantelzorgers gezorgd. Door deze ontwikkelingen zijn we gestart met een projectgroep bestaande uit sociaal werk, Contactpunt Mantelzorg, Onafhankelijke cliëntondersteuning en consulent Wmo. Om een goed beeld te krijgen van de behoeften van mantelzorgers in Meppel aan respijtzorg en maatwerkondersteuning is advies gevraagd aan MantelzorgNL.

Dementievriendelijk Meppel

Eind 2021 is een bijdrage ontvangen van VWS voor het ontwikkelen van zinvolle dagbesteding voor mensen met dementie. Een deel van deze bijdrage wordt gebruikt om de start van het Odensehuis mogelijk te maken. Via het Odensehuis wordt ondersteuning geboden uitgaande van de menselijke maat. Het streven is dat mensen met dementie zo lang mogelijk met ondersteuning van mantelzorgers, familie en vrienden zelfstandig kunnen functioneren en zoveel als mogelijk nog op een plezierige manier deel kunnen nemen aan én onderdeel zijn van de samenleving. Hiermee wordt ook een uitgestelde vraag naar geïndiceerde dagbesteding beoogd of een combinatie met geïndiceerde dagbesteding. Specifiek aandacht is er voor de mantelzorger in het bieden van respijt, maar ook ontmoetings- en lotgenotencontacten. Naast de financiering van de gemeente draagt ook de provincie Drenthe bij waarbij er ook een bredere opdracht ligt om te kijken hoe mensen met dementie langer volwaardig mee kunnen blijven doen in de samenleving. Hiervoor is er een samenwerking van Welzijn Mensenwerk, Stichting Odensehuis Meppel/Westerveld, Netwerk dementie Drenthe, Alzheimer Nederland afdeling Drenthe, gemeente Westerveld en gemeente Meppel onder penvoerschap van de Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD).

Studietoelage Participatiewet (Pw)

Bij de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015 werd de individuele studietoelage geregeld in artikel 36b Pw. Het doel van de regeling was altijd financiële steun bieden aan studenten die door een medische beperking niet kunnen bijverdienen naast hun studie.

Vanaf 1 april 2022 valt de studietoelage niet meer onder de bijzondere bijstand, maar is het een zelfstandige uitkering op grond van de Pw voor wat betreft alle nieuwe aanvragen. De toegekende studietoelagen worden op basis van het overgangsrecht nog afgehandeld via de bijzondere bijstand.

Om de regeling bekender te maken zal deze worden gepromoot via de website van de gemeente, nieuwsbrieven en social media. Er wordt samengewerkt met scholen. Studiebegeleiders en schooldecanen kunnen de regeling bespreken met (ouders van) de aanvragers. Ook contact met middelbare scholen is belangrijk, omdat daar meer contact is met de ouders.

Jeugdhulp

We constateren dat er steeds meer een beroep wordt gedaan op de jeugdzorg en met name zorg voor complexere casussen. Er zijn verschillende factoren die deze ontwikkeling verklaren, waaronder een veranderende maatschappij. De jeugdzorg is sinds de transitie toegankelijker geworden. De ingekochte jeugdzorg sluit beter aan op de wensen van de inwoners en is uitgebreider dan voorheen. De inwoners zijn nu beter op de hoogte van de aangeboden zorg. Deze factoren in combinatie met de effecten van corona zullen de vraag naar hulp voor complexe en langdurige zorgtrajecten in de komende jaren nog meer versterken.

Financiële mutaties

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Samenkracht en burgerparticipatie	Onderhoud wijkcentra	33	S
Samenkracht en burgerparticipatie	Nieuwe Wet Inburgering	82	I
Samenkracht en burgerparticipatie	Vervoer Wmo	-50	I
Samenkracht en burgerparticipatie	Kansen4Kinderen	-53	I
Eigen kracht en individuele ondersteuning	Verbetering dienstverlening	-142	S
Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand: energietoelage	-1.390	I
Inkomensregelingen	Kwijtschelding	50	S
Inkomensregelingen	Bijstand besluit zelfstandigen (Bbz)	-60	I
Inkomensregelingen/ begeleidde participatie	Loonkostensubsidie/beschut werk	-390	S
Maatwerkdienstverlening 18+	Huishoudelijke ondersteuning	-600	S
Maatwerkdienstverlening 18+	Begeleiding/dagbesteding	-550	S
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdhulp	-800	S
Baten			
Samenkracht en burgerparticipatie	Nieuwe Wet Inburgering, aanpassing aan beschikking	-82	I
Samenkracht en burgerparticipatie	Subsidie Provincie Kansen4Kinderen	53	I
Inkomensregelingen	Voordelig effect BUIG	470	I
Inkomensregelingen	Dekking bestemmingsreserve corona (Bbz)	60	I
Geëscaleerde zorg 18+	Beschermde wonen	600	I
Totaal programma 3		-2.769	
Bedragen x 1.000 (- = nadeel / + = voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Onderhoud wijkcentra

Het onderhoudsbudget van dorps huis de Schalle in Nijeveen was voor 2020 met € 33.000 verhoogd voor incidenteel onderhoud. Dit is ten onrechte structureel in de begroting opgenomen. Het budget kan dus ook voor 2022 worden verlaagd met € 33.000.

Nieuwe Wet Inburgering

In de programmabegroting 2022 is een inschatting gemaakt van de kosten van de nieuwe Wet Inburgering en de dekking daarvoor via de specifieke uitkering. De beschikking 2022 is lager dan verwacht. De inkomsten en uitgaven worden hierop aangepast.

Wmo vervoer

Bij het opstellen van de begroting 2022 was de verwachting dat er een afschaling op het Wmo-vervoer zou plaatsvinden in verband met corona (minder ritten). Nu blijkt dat de kosten per rit in de herijkte contractafspraken hoger uitvallen dan voorzien (hogere prijs per kilometer). De onderhandelingen zijn voor alle gemeenten gevoerd door de GR Publiek Vervoer Groningen Drenthe.

Kansen4Kinderen

Kansen4kinderen richt zich op het realiseren van een eerlijke kans op talentontwikkeling. Het beoogt door preventieve maatregelen een duurzame verbetering tot stand te brengen in de mate waarin kinderen hun volle potentieel tot ontwikkeling kunnen brengen. Het project draagt bij aan het bestrijden van structurele onderwijsachterstanden en kansenongelijkheid.

Vanuit de provincie Drenthe is geld beschikbaar gesteld om de functie van kansencoach te financieren. De totale subsidie voor 2 jaar is € 66.000. In 2022 wordt een voorschot verstrekt van € 53.000.

Verbeteren dienstverlening

Vanuit de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) zijn voorstellen gedaan om de dienstverlening vanuit de overheid fundamenteel te verbeteren. Hiervoor heeft het rijk structureel aanvullende middelen vrijgemaakt tot en met 2027. In 2022 hebben we hiervoor € 142.000 ontvangen via het gemeentefonds. Uitwerking van de plannen zal volgen via het Programma Toegang Sociaal Domein en de doorontwikkeling van Wijk- en Dorpsgericht werken.

Energietoeslag Participatiewet

Er is een wetwijziging waardoor in 2022 categoriale bijzondere bijstand 'Energietoeslag' en individuele bijzondere bijstand 'Energietoeslag' mag worden verstrekt aan huishoudens met een inkomen rond het minimum. De compensatie van het rijk voor uitbetalen en uitvoeren van de regeling komt via het gemeentefonds (zie 'Overzicht algemene dekkingsmiddelen').

Kwijtschelding

Op basis van de afgelopen jaren blijkt dat de raming voor uitgaven kwijtschelding gemeentelijke belastingen hoger is dan de werkelijke toekenning. De raming is daarop naar beneden bijgesteld met € 50.000.

Bijstand besluit zelfstandigen (Bbz)

Vanwege het aflopen van de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) in 2021 en de vereenvoudigde Bbz wordt een toename van het aantal uitkeringen (met daarbij behorende onderzoeken) verwacht. Hiervoor doen we een beroep op de reserve corona.

Loonkostensubsidie/beschut werk

Loonkostensubsidie wordt steeds meer ingezet wat past bij het doel om arbeidsmarktkansen met mensen met een beperking te vergroten. Daarnaast geldt een nieuwe vorm van financiering en valt de loonkostensubsidie van beschut werk hier ook onder. Zie ook toelichting bij de jaarstukken 2021.

Er wordt een stijging van de vergoedingen beschut werk verwacht. Dit heeft verschillende oorzaken. Er is aan meer mensen beschut werk toegekend over hetzelfde totaal aantal werkuren. Hierdoor stijgen de begeleidingskosten en de overige kosten. Daarnaast hebben er veel toekenningen plaatsgevonden in het laatste kwartaal van 2021. Voor deze klanten moet in 2022 het hele jaar begeleidingskosten en overige kosten afgedragen worden. Mocht sprake zijn van beëindiging van een beschut werkplek wordt direct een nieuwe kandidaat ingezet. Een andere, kleinere, oorzaak is de invoering van de nieuwe CAO "Aan de Slag" eind 2021 die onder andere door Reestmond wordt toegepast.

Huishoudelijke ondersteuning

Het tarief huishoudelijk ondersteuning is van circa € 29 per uur (basis € 28,80/plus € 29,40) naar € 31,62 per uur gegaan. Met ingang van 2022 wordt één tarief gehanteerd. Dit is een stijging van ongeveer 9%. Deze stijging was bij het opstellen van de programmabegroting 2022 nog niet bekend.

Bij een gelijkblijvend niveau aan indicaties en verzilvering als in 2021 verwachten we in 2022 bijna € 3,8 miljoen aan uitgaven. In de programmabegroting 2022 is € 3,2 miljoen opgenomen. Het tekort over 2022 is naar verwachting € 600.000. Dit is het gevolg van het hogere tarief en meer cliënten.

Begeleiding/dagbesteding

Het huidige budget voor begeleiding en dagbesteding zal, op basis van de uitgaven in 2021 en de doorzetting van deze lijn in 2022, onvoldoende zijn. Het tekort is naar verwachting € 550.000 (conform structureel effect jaarstukken 2021).

Jeugdhulp

Het begrote budget voor jeugdhulp wordt verhoogd naar het uitgavenniveau van 2021 met een tariefstijging van 2,64%. Daarnaast verwachten we een klein nadelig effect van de aanpassing van het woonplaatsbeginsel.

Beschikking bijstandsuitkeringen (BUIG)

De nadere voorlopige beschikking 2022 van het rijk is € 470.000 hoger dan opgenomen in de begroting.

Beschermd wonen

Op basis van de ervaring cijfers uit 2021 en het voorlopige budget uit de integratie-uitkering Beschermd wonen is de inschatting dat we ook in 2022 een bedrag ontvangen van centrumgemeente Assen.

3.4 Onderwijs

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Onderwijs algemeen lokale overheid	41	Van der Haar

Actuele ontwikkelingen

Onderwijs aan Oekraïense kinderen

De kinderen uit Oekraïne hebben recht op onderwijs. De overheid werkt aan aanvullende- en maatwerkbekostiging voor opvang van leerlingen uit Oekraïne. De scholen komen in aanmerking voor extra bekostiging voor deze doelgroep. De scholen hebben plannen gemaakt samen met kinderopvang om de kinderen onderwijs en voorschoolse educatie te kunnen bieden. Deze overleggen worden voorgezeten door de gemeente en ook de coördinatie wordt door de gemeente gefaciliteerd. De financiering van de hiervoor benodigde extra onderwijshuisvesting loopt via de crisis organisatie. Onduidelijk is nog welke extra middelen hiervoor vanuit het rijk naar de gemeente komt.

Beleidsvoornemens

Basisonderwijs

Katholieke Basisschool (KBS) De Plataan is sneller gegroeid dan verwacht. Daarom is het nodig dat de school wordt uitgebreid binnen het Multifunctioneel Centrum (het gebouw) De Plataan. De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht op het gebied van adequate onderwijshuisvesting. Dit heeft consequenties voor de gebruikers van dit centrum. Daarom wordt deze huisvestingsbehoefte integraal met alle partners uitgewerkt tot een huisvestingsplan. In de voorbereiding en voor de tijdelijke huisvesting verwachten we een overschrijding van het budget onderwijshuisvesting van circa € 55.000 voor dit jaar.

Onderwijskansen en zorg

Nationaal Programma Onderwijs

De gemeente ontvangt vanuit het Nationaal Programma Onderwijs een budget voor de aanpak van onderwijsvertragingen die de leerlingen hebben opgelopen door de corona maatregelen. Dit budget is inmiddels in goede afstemming met de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) verdeeld. In de loop van 2022 worden de beschikkingen betaald.

Onderwijs achterstanden beleid

Voor de uitvoering van het gemeentelijk onderwijs achterstanden beleid ontvangt de gemeente jaarlijks een bijdrage van het rijk op basis van een meerjarenbeleidsplan. In 2022 loopt deze periode af. Daarom wordt het beleid geëvalueerd waarna een nieuw beleidsplan wordt opgesteld. Een deel van het restant budget wordt nog ingezet voor extra ondersteuning van de VVE-kinderen. Het overige deel kan worden gebruikt in de nieuwe planperiode vanaf 2023.

Extra inzet leerplichtambtenaar Primair Onderwijs

In het schooljaar 2021-2022 zijn door de leerplichtambtenaren vanwege opnieuw sluiting van de scholen wegens corona bewust geen controles uitgevoerd op het zogenaamde luxeverzuim. Door corona is bij jongeren een toename van verschillende soorten problematiek te zien die invloed heeft op de schoolgang en onze voortdurende inzet vraagt, ook in het primair onderwijs. Eind 2022 zal de eindevaluatie van het project Leerplicht, Zorg en handhaving in het primair onderwijs plaatsvinden. Uit twee eerder gehouden tussenevaluaties blijkt nu al de noodzaak van de extra inzet. Structurele voortzetting is nodig omdat de effecten van corona langer doorwerken dan in eerste instantie gedacht. Met name op sociaal emotioneel vlak waardoor schoolverzuim een groot risico vormt.

Leerlingenvervoer

In het leerlingenvervoer zien wij een dreigend tekort van circa € 50.000. Dit komt met name door een stijging van aanvragen leerlingenvervoer in het kader van uithuisplaatsingen. Deze vorm van vervoer is relatief duurder voor de gemeente omdat de ritten in de meeste gevallen niet te combineren zijn. Het is een vorm van vervoer waarbij sprake is van aangepaste lesroosters, verschillende verblijfsadressen, steeds vaker plaatsingen verder weg in verband met wachtlijsten zorginstelling in Meppel en omgeving.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Onderwijs	Nationaal Programma Onderwijs	-198	I
Onderwijs	Leerlingenvervoer	-50	I
Onderwijs	Onderwijshuisvesting	-55	I
Baten			
Onderwijs	Specifieke uitkering van het rijk voor Nationaal Programma Onderwijs	198	I
Totaal programma 4		-105	
Bedragen x 1.000 (- = nadeel /+ = voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Nationaal Programma Onderwijs

Voor het jaar 2022 is een budget van € 464.000 opgenomen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). De kosten worden betaald van de door het rijk ontvangen specifieke uitkering. Dit bedrag wordt verhoogd met het deel dat in 2021 is ontvangen, ter hoogte van € 198.000. Bij het maken van de begroting 2022 gingen we ervan uit dat we dit bedrag in 2021 zouden uitgeven. Echter de beschikkingen zijn pas in 2022 verstrekt. Het totale bedrag komt daarmee uit op € 662.000 voor 2022. Dit is besteed aan schoolmaatschappelijk werk, de coachpoule om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen en het opstellen en uitvoeren van het NPO-Activiteitenplan.

Leerlingenvervoer

Door stijging van uithuisplaatsingen verwachten we hier een tekort van € 50.000.

Onderwijshuisvesting

Door de uitbreiding van Katholieke Basisschool De Plataan verwachten we extra kosten van € 55.000 om twee schoollokalen te realiseren in het gebouw de Plataan. Het betreft een tijdelijke oplossing en de voorbereiding om te komen tot structurele uitbreiding.

Investerings

Investeringsplanning									
bedragen x € 1.000	Best. hkbear krediet 2022	Mutatie krediet berap 2022	Nieuw krediet 2022	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Mutatie inkomsten berap 2022	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto- investering (was)	Netto- investering (wordt)	Afschrijvings- termijn in jaren
Programma 4 - Onderwijs									
Renovatie Stadskwartier	950.000	-400.000	550.000	-	-	-	550.000	550.000	25

Toelichting op de tabel:

Renovatie Stadskwartier

Met het Integraal Huisvestingsplan (IHP 2020-2035) is door de gemeenteraad besloten om medewerking te verlenen aan de renovatie van de oude school van Kindcentrum Stadskwartier. Op grond van het IHP is in de begroting een bedrag van € 950.000 als bijdrage van de gemeente Meppel opgenomen. De besparing op de huur van het gerechtsgebouw wordt ingezet als dekking voor kapitaallasten van renovatie. De inschatting is dat het geraamde krediet niet volledig nodig is. De bijdrage van het schoolbestuur is 50%. De begrote bijdrage komt nu uit op € 550.000. Het restantkrediet van € 400.000 valt vrij.

3.5 Maatschappelijke ondersteuning

Is vanaf de programmabegroting 2020 samengevoegd met programma 3 (Sociaal domein).

3.6 Kunst, cultuur, recreatie en toerisme

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Kunst en cultuur	44	Ten Hulscher
♦ Erfgoed	44	Van der Haar
♦ Recreatie en toerisme	45	Van Ulzen
♦ Schouwburg Ogterop	48	Ten Hulscher

Actuele ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Actualiseren cultuurnota

Op dit moment is de herbouw van Ogterop een zeer actueel thema en met name het werven van de nodige fondsen. Daarbij krijgen we regelmatig het signaal dat de huidige cultuurnota stamt uit 2016 en dus niet meer actueel is. We zullen dan ook nog in 2022 werk maken van de actualisatie van die nota, maar omdat dit zeer specifieke kennis vereist die niet in huis is, stellen we voor die expertise in te huren.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Kunst en Cultuur	Verlenging in stand houden lokale culturele en maatschappelijke voorzieningen	-150	I
Kunst en Cultuur	Actualiseren cultuurnota	-30	I
Baten			
Kunst en Cultuur	Dekking bestemmingsreserve corona	150	I
Totaal programma 6		-30	
Bedragen x 1.000 (-=nadeel /+=voordeel)			

Toelichting op de tabel:

In stand houden lokale culturele en maatschappelijke voorzieningen

Een aantal culturele en maatschappelijke organisaties heeft aangegeven ook in 2022 financiële ondersteuning nodig te hebben om de coronacrisis te kunnen overleven. De regeling is verlengd tot 1 januari 2023 met als aanvullend criterium dat bijgedragen moet worden aan het realiseren van maatschappelijke doelen. Voor de financiering wordt € 150.000 bijgedragen uit de bestemmingsreserve corona.

Actualiseren cultuurnota

We verwachten € 30.000 nodig te hebben voor het actualiseren van de cultuurnota

3.7 Sport en bewegen

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Beheer en exploitatie sportaccommodaties	46	Van der Haar
♦ Sport- en speldeelname	47	

Actuele ontwikkelingen en beleidsvoornemens

We zijn samen met de Meppeler Sportkoepel gestart met het opstellen van een visie op sport met bijbehorende ambities en kaders. Dit doen we onder andere op basis van de aanknopingspunten die terug zijn te vinden in (beleids)documenten, zoals het beheerplan sportaccommodaties, het sport- en preventieakkoord en het actieplan Gezondheid, Bewegen en Sport 2021-2023. Hiermee scheppen we kaders voor de toekomstige ontwikkeling van onze binnen- en buitensportlocaties waaronder ook bad & klimpark Hesselingen maar ook voor de wijze waarop we bijvoorbeeld het bewegingsonderwijs faciliteren. Hoe we vorm geven aan de harmonisatie nemen we eveneens mee in deze visie en kaderstelling sport die we naar verwachting in het 4e kwartaal van 2022 kunnen afronden.

De voorgenomen vervanging van drie kunstgrasvelden en de atletiekbaan op sportpark Ezinge wordt uitgesteld. De velden en de atletiekbaan zijn voor dit jaar nog goedgekeurd door de betreffende keuringsautoriteiten. Er wordt gewerkt aan een visie/beleidskader sport waarbij de verenigingen worden betrokken. Aan de hand daarvan zal de vervanging van de genoemde velden opnieuw worden beoordeeld.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Beheer en exploitatie sportaccommodaties	Verhoging gasprijzen/verbruik	-190	I
Sport- en speldeelname	Verhoging uitvoeringsbudget lokaal sportakkoord	-45	I
Baten			
Sport- en speldeelname	Extra bijdrage uitvoeringsbudget lokaal sportakkoord van het rijk	45	I
Totaal programma 7		-190	
Bedragen x 1.000 (- = nadeel / + = voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Verhoging gasprijzen

De tarieven voor de levering van gas zijn sterk gestegen. Het in de tabel genoemde bedrag is de totale verwachte afwijking. Deze mutatie heeft betrekking op meerdere programma's. Omdat het grootste effect op dit programma zit (sportaccommodaties) wordt hier het totaalbedrag vermeld. In de begrotingswijziging (zie bijlage) wordt dit bedrag vertaald naar alle betreffende programma's.

Lokaal sportakkoord

Er is een extra bijdrage vanuit het rijk gekomen voor het uitvoeringsbudget lokaal sportakkoord. Dit is vorig jaar na het opmaken van de begroting toegekend voor 2021 en 2022. Deze extra € 45.000 wordt naar verwachting besteed in 2022.

3.8 Ontwikkeling openbare ruimte

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Ontwikkeling van de openbare ruimte	49	Van Ulzen
♦ Kwaliteitsbeheer ruimte (bouwen en milieu)	50	

Actuele ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Omgevingswet

De Omgevingswet bundelt wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, erfgoed, milieu, natuur en water. De wet vormt de basis voor de samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Hoe we hier in Meppel mee om willen gaan hebben we bepaald in het Ambitiedocument Omgevingswet Meppel. De datum van inwerkingtreding van de wet is opnieuw uitgesteld tot 1 januari 2023. De inspanningen zijn onverminderd om te voldoen aan de minimale eisen die de wet van ons vraagt. Dit houdt in het oefenen en testen van de werkprocessen rond vergunningverlening, wijzigen van de legesverordening, het maken van toepasbare regels, een leidraad opstellen voor het tijdelijk Omgevingsplan en starten met een gemeentedeekkend Omgevingsplan. Voor de omgevingsvisie worden de vervolgstappen gezet. Verwachting is dat het bestaande budget 2022 samen met het restant in de reserve Omgevingswet toereikend is om de taken uit te voeren. Overkoepelend speelt een nieuwe manier van werken een rol in aansluiting op de koers van de organisatie.

Verstedelijking

Meppel wil "Groeiend kwaliteit toevoegen", hiermee wordt bedoeld dat we willen groeien om kwalitatief een betere gemeente te worden. Dit betekent dat voor Meppel de verstedelijkingsopgave niet zozeer gericht is zoveel mogelijk extra woningen bouwen maar op het ontwikkelen van een samenhangend pakket aan maatregelen. Dit om Meppel toekomstbestendig te maken waar het gaat over voorzieningen, leefbaarheid, bereikbaarheid en klimaatadaptatie.

Hoe de verstedelijkingsopgave gevormd gaat worden, wordt vastgelegd in de op te stellen omgevingsvisie. Daarnaast zal er een ontwikkelstrategie opgesteld gaan worden hoe de gemeente Meppel op korte termijn bij kan dragen aan de oplossing van de landelijke woningbouwproblematiek. Dit doen we samen met onze partners in de Regio Zwolle en de provincie Drenthe.

Financiële mutaties

Geen afwijkingen

3.9 Beheer bestaande openbare ruimte

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Wegen/civiel	60	Van Ulzen
♦ Stadsverzorging	61	Van der Haar
♦ Water	62	Van der Haar
♦ Groen en spelen	63	Van der Haar
♦ Riolering	64	Van der Haar
♦ Parkeren	65	Van Ulzen

Actuele ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Openbare verlichting (OV)

Op het budget onderhoud OV lijkt een structureel overschot te ontstaan, voornamelijk door het geleidelijk overschakelen op minder onderhoudsgevoelige LED-armaturen. De omvang is op dit moment nog niet te kwantificeren

De energiekosten OV zullen daarentegen naar verwachting worden overschreden.

Oorzaken zijn voornamelijk de sterk gestegen energieprijzen en daarnaast een opgetreden vertraging in de vervanging van conventionele verlichting door LED-verlichting. Ook een afwikkeling uit voorgaande jaren over de te betalen energiebelasting heeft een eenmalig negatief effect.

Pumptrackbaan en skatepark.

In de raadsvergadering van oktober 2021 heeft de raad twee burgerinitiatieven behandeld, te weten die over de Pumptrackbaan Oosterboer en Skatepark Hesselingen. Op verzoek van de raad is het college met beide groepen initiatiefnemers in overleg gegaan. Beide groepen hebben externe financiering gezocht maar slechts ten dele gevonden. Hierdoor wordt aanleg van zowel het skatepark als de pumptrackbaan afhankelijk van financiering door de gemeente. Tot dusverre is daar in de begroting geen rekening mee gehouden. Via een afzonderlijk raadsvoorstel wordt een krediet gevraagd van € 103.000 voor de aanleg van een pumptrackbaan met daarbij een geraamde bijdrage van derden van € 50.000. De uitwerking van het skatepark zal worden opgenomen bij de begrotingsbehandeling 2023.

Parkeren

De parkeeropbrengsten blijven de eerste maanden van dit jaar achter bij de begroting. Naast meer thuiswerken ten gevolge van corona speelt de tijdelijk beperkte bereikbaarheid van de parkeergarage als gevolg van de uitvoering van het project Prinsengracht. Verder is de vindbaarheid en bereikbaarheid van de Kromme Elleboog in algemene zin een punt van aandacht.

Ook een toename in het gebruik van de parkeerplaatsen bij het stadhuis door vergunninghouders zorgt voor een achterblijvende opbrengst.

De opbrengst aan parkeervergunningen is daarentegen nu al hoger dan begroot. Deze voor- en nadelen wegen redelijk tegen elkaar op.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Wegen/Civiel	Stijging prijzen elektra	-690	I
Stadsverzorging	Stijging brandstofprijzen	-50	I
Baten			
Parkeren	Bijstelling verwachte parkeeropbrengsten	-300	I/S
Totaal programma 9		-1.040	
Bedragen x 1.000 (-=nadeel / +=voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Stijging prijzen elektra

De tarieven voor elektra zijn niet vastgezet en afgelopen maanden sterk gestegen. Daarnaast is een naheffing over voorgaande jaren ontvangen. Het in de tabel genoemde bedrag is de totale verwachte afwijking. Deze mutatie heeft betrekking op meerdere programma's. Omdat het grootste effect op dit programma zit (openbare verlichting) wordt hier het totaalbedrag vermeld. In de begrotingswijziging (zie bijlage) wordt dit bedrag vertaald naar alle betreffende programma's.

Ontwikkeling brandstofprijzen

Sinds het moment van opstellen van de begroting 2022 zijn de brandstofprijzen met 25% gestegen. Uitgaande van het prijsniveau per 1 april voorzien we voor dit jaar een overschrijding van het brandstofbudget met € 50.000. Hiervan heeft het merendeel betrekking op programma 9.

Parkeren

Lagere parkeeropbrengsten door corona en bereikbaarheid van de garage Kromme Elleboog. Per saldo verwachten we een lagere parkeeropbrengst in 2022 van € 300.000.

Investeringsplanning

Investeringsplanning									
bedragen x € 1.000	Beschikbaar krediet 2022	Mutatie krediet berap 2022	Nieuw krediet 2022	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Mutatie inkomsten berap 2022	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering (was)	Netto-investering (wordt)	Afschrijvings-termijn in jaren
Programma 9 - Beheer bestaande openbare ruimte									
Materieel/wagenpark									
Vervanging auto vd-162-j	50.000	21.000	71.000			-	71.000	71.000	7
Vervanging auto vd-163-j	50.000	21.000	71.000			-	71.000	71.000	7
Vervanging auto VH-396-G	45.000	-45.000	-			-	-	-	7
Vervanging auto BT-LD-27	515.000		515.000			-	515.000	515.000	7
Openbare ruimte									
Overig									
Aanleg fietspad Reggersweg	325.000	48.000	373.000	150.000	-49.000	101.000	272.000	272.000	15
Fietspad Ruinerwoldseweg (GVVP)	-	180.000	180.000		180.000	180.000	-	-	15

Toelichting op de tabel:

Wagenpark en materieel

De vervanging van het wagenpark kenmerkt zich door langere levertijden. Daarnaast is ook daar sprake van een toename van de prijzen. Van een tweetal voertuigen is de aanbesteding € 21.000 hoger dan de geraamde vervangingskosten van € 50.000 per voertuig.

Voor de begrote vervanging van één auto wordt afgezien aangezien de technische staat van het voertuig voldoende is en nog meerdere jaren functioneel kan worden ingezet. In de begroting 2022 is € 515.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van een transportauto/achterlader in een CO2 neutrale uitvoering. Op dit moment wordt onderzocht hoe het beste invulling te geven aan de CO2 neutrale doelstelling. De inschatting is dat de levering dit jaar niet meer zal plaatsvinden.

Aanleg fietspad Reggersweg

Per saldo is er sprake van een nadeel op dit project van € 97.000. Dit bestaat uit hogere kosten van € 48.000 en lagere inkomsten van € 49.000. De belangrijkste oorzaken van de hogere kosten zijn meerkosten voor de aanvoer en verwerking van grotere hoeveelheden zand, extra stortkosten vrijgekomen grond, het verplaatsen van lichtmasten en vervanging van armaturen. Daarnaast is sprake van meerwerk voor het afwerken van de rand tussen het bestaande asfalt en het fietspad en het verwijderen van stobben en een asbest-cement nutsleiding. De bijdrage van de provincie Drenthe aan het project is conform de voorwaarden toegekend. De begrote bijdrage van de gemeente Staphorst is beperkt gebleven tot gedeeltelijke kosten voor de brug. Het gedeelte fietspad op Staphorster grondgebied is door de gemeente Staphorst zelf aangelegd.

Aanleg fietspad Ruinerwoldseweg

De investering staat gepland in 2024. Gezien de verkeersveiligheid willen we dit graag zo snel mogelijk realiseren en dit jaar tot uitvoering overgaan. De planvorming voor deze werkzaamheden is afgerond. We stellen voor dit krediet naar voren te halen. De investering van € 180.000 wordt volledig gedekt uit de subsidie bijdrage vanuit het regiostedenfonds.

3.10 Economische zaken en grondzaken

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Economische zaken ♦ Grondzaken	52	Korteland Ten Hulscher van Ulzen

Actuele ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Bedrijventerreinen (grondexploitaties)

Per 1 januari 2022 is op de vier bedrijventerreinen met een grondexploitatie nog beperkt bouwgrond beschikbaar. De vraag van bedrijven is zo hoog dat het ernaar uitziet dat deze snel zijn uitverkocht. Op het moment van schrijven zijn de ontwikkelingen op dit vlak als volgt:

- Noord II: met de verkoop van de laatste kavel van circa 8.000 m² in maart 2022 is dit bedrijventerrein volledig uitverkocht.
- Blankenstein B: de bouwrijpe kavels 1 t/m 7 zijn allemaal verkocht. Door hier nog een klein deel bouwrijp te maken (er moet nog een weg worden aangelegd), kunnen hier nog aanvullend vier kavels van in totaal 1,1 ha worden uitgegeven. De verwachting is dat het terrein dan eind dit jaar volledig is uitgegeven.
- Oevers D (=NIT: nat industrieterrein): hier is begin 2022 voor 8 ha bedrijfsgrond een koopovereenkomst gesloten. De levering ervan vindt plaats per 1 december 2022. Daarmee is ook dit bedrijventerrein in 2022 volledig uitverkocht.
- Oevers E: hier zijn nog enkele kavels woon-werk beschikbaar, waarvoor ook al een aantal reserveringen is verstrekt.

Gezien de bovenstaande stand van zaken is het daarom essentieel om het bedrijventerrein Noord III-IV en de gemixte locatie van Kop van Noordpoort snel tot ontwikkeling te brengen. Daarmee kunnen verschillende typen bedrijven worden gefaciliteerd. De bestemmingsplanprocedure om Noord III te realiseren is gestart. Daarnaast is begonnen met het opstellen van een omgevingsprogramma voor Noord IV.

Circulaire havenontwikkeling

In het kader van de Regiodeal Port of Zwolle, logistieke hub voor circulaire bedrijvigheid, is onderzoek gedaan naar de kansen en bedreigingen van de grote transitie die op onze regio afkomen. Vooral waar het gaat om circulaire en biobased bouw, de eiwittransitie in de landbouw, energietransitie en logistiek kunnen de havengebieden van Port of Zwolle een belangrijke rol spelen. Om deze transitie goed te kunnen faciliteren is wel extra ruimte nodig. Later dit jaar volgen voorstellen om dit verder vorm te geven.

In december 2021 is € 128.470 subsidie voor de Regiodeal Circulaire Havenontwikkeling toegekend door de provincie Overijssel. De subsidie is voor een driejarig project.

Binnenstad

Gedeputeerde Staten heeft via haar brief van 14 december 2021 bevestigd, dat de realisatietermijn van het binnenstadfonds is verlengd tot en met 31 december 2022. Daar waar wij mede afhankelijk zijn van private partijen om ontwikkelingen van de grond te krijgen en daarop aan te haken, bijvoorbeeld ontwikkeling URZO-locatie Slotplantsoen, geeft ons dat iets meer ruimte om tot werkbare overeenkomsten te komen. Wat betreft verkleuren/verplaatsen zagen we in 2021 een toename in aanvragen omgevingsvergunningen die leiden tot subsidieaanvragen. Het eerste kwartaal 2022 laat zien dat deze trend zich doorzet. In 2022 zullen de lasten hiervan nog worden gedekt uit het Binnenstadfonds, die nog voldoende toereikend is. Met ingang van 2023 worden de lasten hiervan gedekt uit het regiostedenfonds.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Economische zaken	Huisvestingsonderzoek CCM de Plataan	50	I
Economische zaken	Binnenstadsfonds	-1.550	I
Economische zaken	Logistiek cluster Zwolle Kampen Meppel	50	I
Economische zaken	Verkoop gemeentelijk vastgoed	667	I
Baten			
Economische zaken	Binnenstadsfonds	1.383	I
Economische zaken	Dekking reserve binnenstadsplan	167	I
Economische zaken	Logistiek cluster Zwolle Kampen Meppel	-50	I
Economische zaken	Verkoop gemeentelijk vastgoed	-667	I
Totaal programma 10		50	
Bedragen x 1.000 (- = nadeel / + = voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Onderzoek Plataan

In de programmabegroting 2022 is incidenteel € 50.000 opgenomen voor onderzoek naar hoe we het beheer van de Plataan kunnen organiseren. Hier is geen gebruik van gemaakt, omdat we het zonder financiële inspanningen in nauwe samenwerking met Stichting Welzijn hebben opgelost. Hierover is de raad geïnformeerd.

Binnenstadsfonds

Budget voor projecten, ontwikkelingen en overeenkomsten ten aanzien van de binnenstad met dekking uit Binnenstadsfonds 2022 en reserve binnenstadsplan. De looptijd is verlengd tot en met 31 december 2022.

Logistiek cluster Zwolle Kampen Meppel (ZKM)

Werkzaamheden logistiek cluster zijn vanaf 2021 geïntegreerd in de activiteiten rondom circulaire havenontwikkeling. De raming van de uitgaven en bijdragen van Zwolle en Kampen daaraan wordt geschrapt.

Verkoop gemeentelijk vastgoed

Voor de jaren 2020-2022 is totaal € 2 miljoen verkoopopbrengst geraamd. Dit was gebaseerd op een lijst van vastgoedobjecten die grotendeels onderdeel zijn van toekomstige gebiedsontwikkelingen. Het afstoten van niet-strategisch vastgoed op korte termijn is daarom niet realistisch gebleken. De criteria om vastgoed te beheren en/of niet-strategisch vastgoed af te stoten zal eerst bepaald moeten worden om een reële inschatting van verkoopopbrengst te kunnen bepalen. De jaarlijkse storting van € 667.000 in de vrij besteedbare reserve komt daarmee ook te vervallen.

3.11 Duurzaamheid

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Afvalbeheer en grondstoffeninzameling	55	Van der Haar
♦ Milieuzorg	56	

Actuele ontwikkelingen

Er is een beschikking door het rijk afgegeven voor de aanpak van energiearmoede ter grootte van € 233.000. Met deze middelen kunnen huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten ondersteund worden bij het nemen van (duurzaamheids)maatregelen om de energierekening te verlagen. De komende maanden wordt een beleidsnotitie geschreven over hoe dit geld het best kan worden besteed. De projectperiode loopt tot 1 mei 2023.

Het rijk stelt de komende jaren (voor het eerst naar verwachting bij de meicirculaire 2022) extra geld beschikbaar voor de energietransitie (€ 98.000 in 2022). Het is nog niet precies duidelijk welke doelen Meppel hiervoor moet bereiken en wat dat voor Meppel betekent.

Beleidsvoornemens

Klimaataanpassing.

Onze inspanningen op het gebied van klimaataanpassingen liggen momenteel stil. De vacature hiervoor is sinds 1 januari onbezet. Het invullen van de vacature is tot op heden niet gelukt.

Meppelenergie

Dit dossier heeft de afgelopen maanden zeer veel politieke en maatschappelijke aandacht gehad. Dit legt een groot beslag op ambtelijke capaciteit die niet voorzien was. De financiële situatie op dit moment is zeer ernstig en het is twijfelachtig of alle betrokken partijen er in slagen om te komen tot een betere businesscase. De verwachting is nu dat er voor het zomerreces een vervolgscenario bekend is.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Milieuzorg	Aanpak energiearmoede	-120	I
Baten			
Milieuzorg	Beschikking rijk aanpak energiearmoede	120	I
Totaal programma 11		0	
Bedragen x 1.000 (=nadeel / +=voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Aanpak energiearmoede

Voor de periode tot 1 mei 2023 is een beschikking ontvangen van het rijk voor de aanpak van energiearmoede. Het budget wordt voorsnog verdeeld over twee jaar, de exacte uitvoeringsplanning is nog niet bekend.

3.12 Burgerzaken

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Begraafplaatsen	30	Korteland
♦ Publiekszaken	31	

Actuele ontwikkelingen

Opvang vluchtelingen Oekraïne

Na de coronacrisis is nu de Oekraïne crisis een feit. Het inschrijven van de vluchtelingen uit Oekraïne in de basisregistratie personen (BRP) vraagt veel extra inspanning en flexibiliteit van alle betrokkenen. Door hierop te anticiperen realiseren we nog steeds een kwalitatief goede dienstverlening.

Impact corona op de gemeenteraadsverkiezingen

Op woensdag 16 maart 2022 waren de gemeenteraadsverkiezingen. Deze verkiezingen waren gebonden aan de corona maatregelen, waar inmiddels ervaring mee opgedaan is. Door de corona maatregelen is er wel meer uitgegeven dan begroot. Daar is compensatie voor ontvangen via het gemeentefonds. Er kon vervroegd worden gestemd op 14 en 15 maart 2022 in het stadhuis en de Schalle, waar veelvuldig gebruik van is gemaakt. De verkiezingen zijn organisatorisch goed verlopen en hebben een betrouwbare uitslag opgeleverd. Het opkomstpercentage was 53,25%. Door het telproces telkens effectiever te maken lukte het gemeente Meppel weer om als eerste Drentse gemeente met de voorlopige uitslag te komen. De verkiezingsuitslag is terug te vinden op de website van de gemeente Meppel.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Publiekszaken	Gemeenteraadsverkiezingen	-47	I
Publiekszaken	Tijdelijke inhuur personeel dienstverlening	-94	I
Baten			
Publiekszaken	Bijdrage reserve corona	94	I
Totaal programma 12		-47	
Bedragen x 1.000 (- = nadeel / + = voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Gemeenteraadsverkiezingen

De gemeenteraadsverkiezingen zijn gehouden met toepassing van corona maatregelen. Hierdoor zijn meer kosten gemaakt dan begroot. De verwachte kosten bedragen € 100.000, terwijl het oorspronkelijk budget € 53.000 bedraagt. De extra kosten worden veroorzaakt door de presentievergoeding aan extra gastheren/gastvrouwen, inrichting van de stembureaus en desinfectiemiddelen/maatregelen ten behoeve van het voorkomen van coronabesmettingen. Via het gemeentefonds is een compensatie toegekend voor de extra kosten.

Tijdelijke inhuur personeel

Gedurende de corona periode waren de teams Publiekszaken en Klant Contact Centrum uit voorzorg in tweeën gesplitst. Dit is inmiddels grotendeels teruggedraaid.

Ondanks dat de coronamaatregelen zijn versoepeld is er een hoger ziekteverzuim waar te nemen, dit komt onder andere door positief geteste medewerkers en door de verminderde weerbaarheid van de medewerkers. Om de kwalitatief goede continuïteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen zijn daarom bepaalde voorzorgsmaatregelen ingevoerd, zoals de tijdelijke inhuur van extra personeel en flexibele inzet medewerkers. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de reserve corona.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Algemene dekkingsmiddelen	59	Van der Haar

Actuele ontwikkelingen

Gemeentefonds

De raming uit de programmabegroting is gebaseerd op de meicirculaire 2021. We hebben inmiddels een september- en decembercirculaire 2021 ontvangen. Met name de systematiek van "Samen de trap op en samen de trap af" heeft in deze circulaires geleid tot een hogere gemeentefondsuitkering. Die methode houdt in dat de omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Dat wil zeggen stijgen de rijksuitgaven, dan stijgt de uitkering voor de gemeenten evenredig mee. Omgekeerd is ook het geval, dalen de rijksuitgaven dan krijgen gemeenten ook minder uit het gemeentefonds.

Met name de septembercirculaire kondigde extra rijksuitgaven aan. Ook het schrappen van de ingestelde opschalingskorting voor 2022 levert een meevaller op. Deze korting is ingesteld met de bedoeling dat de opschaling van gemeenten zou leiden tot synergievoordelen. De opschaling is echter niet gerealiseerd terwijl de korting in eerste instantie wel bleef staan. In de decembercirculaire zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor verbetering van de dienstverlening en compensatie voor hogere zorgsalarissen Sociaal domein (Jeugd en Wmo).

Begin april hebben we een maartbrief 2022 ontvangen. Deze brief gaat voornamelijk in op de belangrijkste effecten uit het coalitieakkoord voor het gemeentefonds. Uitwerking daarvan komt in de aanstaande meicirculaire. Daarnaast geeft de maartbrief informatie over het budget voor de energietoeslag. Gemeenten krijgen de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen (zie ook programma 3). Verder wordt aangegeven dat het kabinet heeft besloten om per 1 januari 2023 het nieuwe verdeelmodel in te voeren. Voor Meppel komt dit nadelig uit. In onze programmabegroting hebben we vanaf 2023 al rekening gehouden met de voorlopige effecten van de herverdeling.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Algemene ondersteuning	Onderuitputting kapitaallasten	145	I
Baten			
Deelnemingen	Geen dividenduitkering vanuit Wadinko	-40	I
Deelnemingen	Lagere dividenduitkering Rendo	-300	S
Algemene uitkeringen	Hogere gemeentefondsuitkering op basis van september- en decembercirculaire 2021	2.469	I
Algemene uitkeringen	Hogere gemeentefondsuitkering als gevolg van compensatie energietoeslag	1.390	I
Totaal Overzicht Algemene dekkingsmiddelen		3.664	
Bedragen x 1.000 (- = nadeel / + = voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Algemene ondersteuning

Dit betreft de totaalpost van de onderuitputting van de kapitaallasten. Dat geeft binnen de verschillende programma's een voordeel. Volgens onze financiële verordening beginnen we met het afschrijven op een investering in het jaar dat volgt op het jaar dat de investering is gedaan. De uitvoering van een aantal investeringen die waren gepland vorig jaar loopt nog door naar dit jaar. Er wordt in 2022 daardoor minder afgeschreven dan gedacht bij de begroting 2022. Per saldo een voordeel van € 145.000.

Deelnemingen

Wadinko heeft besloten over 2021 geen dividend uit te keren aan de aandeelhouders. Meer dan de helft van de participaties heeft steun van het rijk gekregen in het kader van de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). Eén van de voorwaarden van deze maatregel is het beperken van onder meer dividenduitkering. Het is namelijk niet de bedoeling dat door het verkrijgen van overheidssteun de aandeelhouders extra worden beloond.

N.V. Rendo Holding heeft besloten over 2021 minder dividend uit te keren aan de aandeelhouders. We krijgen ongeveer een derde minder uitgekeerd. Dit als gevolg van hoge investeringen in met name de energietransitie. De verwachting is dat het dividend de komende jaren ook lager wordt.

Gemeentefondsuitkering

Voor het jaar 2022 is het gunstige verschil van bijna € 2,5 miljoen voornamelijk het gevolg van de systematiek "samen de trap op en samen de trap af". Voor de gemeente Meppel gaat dat om circa € 1,2 miljoen extra (wellicht komen daar nog kosten tegenover te staan als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen). Ook het schrappen van de opschalingskorting levert Meppel € 0,5 miljoen op. Voor het steunpakket corona ontvangen wij voor 2022 nog ruim € 0,2 miljoen. Het resterende bedrag betreft voornamelijk extra middelen voor verbetering van de dienstverlening en een compensatie voor hogere zorgsalarissen Sociaal domein (jeugd en Wmo).

Voor Meppel is via de maartbrief een raming opgenomen van € 40,00 per inwoner als compensatie voor de energietoeslag inclusief uitvoeringskosten. Dat komt neer op circa € 1.390.000. De compensatie van het rijk en de kosten voor uitvoering en uitbetaling van de tegemoetkoming aan de huishoudens (zie programma 3) verlopen budgetneutraal.

Overzicht overhead

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
♦ Overhead	58	Van der Haar

Actuele ontwikkelingen

Huisvesting en Facilitair

Het coronatijdperk heeft onze manier van werken structureel beïnvloed. Hybride werken (plaats- en tijdonafhankelijk) is de manier die aansluit bij de behoeften van medewerkers. Deze gewijzigde manier van werken heeft daarnaast duidelijk gemaakt dat de kantoren op stadhuis na 17 jaar en ook op de werf verouderd zijn. Kantoortuinen van 50 á 60 personen dragen niet bij aan innovatie en creatie laat staan dat het een efficiënte, effectieve en inspirerende werkomgeving is. En met de moeizame arbeidsmarkt van deze tijd draagt een werkomgeving ook nog in grote mate bij aan het binden en boeien van medewerkers. Mede vanuit goed werkgeverschap is het noodzakelijk om te komen tot een herinrichting om de kantoren weer toekomstproof te maken voor de volgende 20 jaar. In 2022 onderzoeken we de verschillende mogelijkheden. Naar verwachting doen we de raad hierover begin 2023 een voorstel.

Informatisering & automatisering

Bij de programmabegroting 2022 is een uitbreiding van de formatie meegenomen voor Informatisering. In 2021 is al een start gemaakt met de uitvoering van het Verbeterplan Informatisering. In het eerste kwartaal van 2022 is een wervingscampagne gestart, om op diverse vacatures goed personeel te krijgen. Deze moet leiden tot een bezetting die op orde is, om zo ook de verschillende beoogde maatregelen uit het Verbeterplan te gaan uitvoeren.

Personeel

Hoge ambities, (wettelijke) ontwikkelingen, complexere casuïstiek, het opvangen van taken van medewerkers die vertrekken leiden tot een overbelasting van het gemeentelijk apparaat. Gekwalificeerde mensen zijn moeilijk te vinden. Het duurt daardoor langer voordat vacatures zijn ingevuld. Dit zorgt bovendien voor risico van uitval. Ook de gevolgen van corona en de oorlog in Oekraïne hebben hierop effect. Vanuit goed werkgeverschap is het belangrijk te weten dat er grenzen zijn aan de flexibiliteit en inzet van onze mensen. Een te lange overbevraging van onze mensen heeft effect op de vitaliteit, flexibiliteit van de organisatie, maar ook op het werkplezier en de kwaliteit.

Financiële mutaties

Exploitatie

Product	Omschrijving	Mutatie raming	Structureel/ Incidenteel
Lasten			
Personeel	Uitvoeren audit Wpg	-30	I
Personeel	Opschonen en overbrengen archief	-50	I
Personeel	Facilitair adviseur	-75	I
Personeel	Uitbreiding formatie VIC	-47	S
Informatisering & automatisering	Digitalisering P&C proces	-35	I
Totaal Overhead		-237	
Bedragen x 1.000 (=nadeel / +=voordeel)			

Toelichting op de tabel:

Personeel

Uitvoeren audit Wpg

Voor 31 december 2021 moeten gemeenten een verplichte interne en externe-audit voor naleving van de Wet politiegegevens (Wpg) uitvoeren. Een eerste inventarisatie geeft weer dat er nog veel verbeterlagen gemaakt moeten worden om te voldoen aan de richtlijnen van de Wpg. Doel is in 2022 volledig daaraan te voldoen. Dit jaar wordt een kostenpost van € 30.000 verwacht voor afrondende werkzaamheden gericht op de werkprocessen en het coördineren & aansturen van de audit Wpg.

Opschonen en overbrengen archief

Een belangrijke functie van een gemeente is om documenten en uiteindelijk archiefstukken in originele staat en zorgvuldig te bewaren. Ze te beschrijven en openbaar te maken wanneer wet- en regelgeving dat verplicht stelt. Met name rondom het beschrijven en openbaar maken dan wel een beperking daarop zetten zijn achterstanden ontstaan. Ten tijde van corona en al daarvoor heeft het cluster documentaire informatievoorziening te maken gehad met onderbezetting en beperkte mogelijkheden om het werk alsnog uit te voeren. Inmiddels zijn we meermaals geïnformeerd vanuit de provincie dat we deze stappen te zetten hebben en een start moeten maken met de overbrenging. Dit leidt ertoe dat in 2022 een partij gecontracteerd moet worden die deze werkzaamheden uit gaat voeren. De geschatte inzet is in totaliteit € 120.000 waarvan we verwachten dit jaar € 50.000 nodig te hebben. Het overige bedrag van € 70.000 voor 2023 nemen we mee in de aanstaande programmabegroting.

Facilitair adviseur

Bij het herinrichtingstraject (als gevolg van hybride werken en toekomstproof maken van de kantoren) is facilitair advies onontbeerlijk. Binnen de organisatie is deze expertise niet aanwezig. Daarom ramen we voor facilitair advies inclusief werkbudget € 75.000. Onderzoek dit jaar zal uitwijzen wat er verder in de toekomst nodig is op het gebied van herinrichting en facilitair advies.

Formatie Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

De gemeente Meppel werkte voor haar interne beheersing samen met de gemeenten Steenwijkerland, Westerveld en Zwartewaterland. Deze samenwerking is inmiddels beëindigd met name als gevolg van steeds wisselende bezetting. Voor deze samenwerking was geen afzonderlijk budget gereserveerd. Door de opheffing moeten alle controles weer door de eigen organisatie worden uitgevoerd. Ook ontwikkelingen worden niet meer gezamenlijk vormgegeven zoals bijvoorbeeld de rechtmatigheidsverantwoording en de audit op de Wet politiegegevens. De huidige formatie belast met de VIC is niet voldoende om al deze taken uit te voeren. We hebben uitbreiding nodig waarvan de kosten € 47.000 bedragen.

Informatisering & automatisering

Dit jaar zijn we gestart met digitalisering van het P&C proces. Daarvoor is in de begroting een investering opgenomen van € 120.000 er vanuit gaande dat we het pakket zelf aanschaffen. Dat is niet het geval. We betalen ieder jaar een bedrag voor afname van licenties, onderhoud en ondersteuning. Een kostenindicatie op basis van marktconsultatie laat zien dat we voor dit jaar € 35.000 extra nodig hebben (kosten implementatie inclusief projectleider). Voor de jaren erna vervallen de jaarlijkse kapitaallasten (€ 25.000 per jaar) omdat de investering niet doorgaat. De jaarlijkse licentiekosten worden opgevangen binnen de bestaande financiële ruimte.

Investeringsplanning

Investeringsplanning									
bedragen x € 1.000	Beschikbaar krediet 2022	Mutatie krediet berap 2022	Nieuw krediet 2022	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Mutatie inkomsten berap 2022	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering (was)	Netto-investering (wordt)	Afschrijvings-termijn in jaren
Overhead									
Digitalisering Planning & Control	120.000	-120.000	-			-	-	-	5

Toelichting op de tabel:

Zie hierboven onder 'Informatisering & automatisering'.

Bijlage

Begrotingswijziging

Op basis van de mutaties opgenomen in deze bestuursrapportage, stellen we voor de programmabegroting 2022 als volgt te wijzigen:

Programma		bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo
1	Bestuur		-50	50	-
2	Openbare orde en veiligheid		50	36	86
3	Sociaal domein		-4.085	1.101	-2.984
4	Onderwijs		-262	198	-64
6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme		-239	150	-89
7	Sport en bewegen		-287	45	-242
8	Ontwikkeling openbare ruimte		214	-	214
9	Beheer bestaande openbare ruimte		-475	-300	-775
10	Economische zaken en grondzaken		-960	833	-127
11	Duurzaamheid		9	120	129
12	Burgerzaken		-376	94	-282
ALG	Algemene dekkingsmiddelen		-208	3.519	3.311
O	Overhead		-75	192	117
Totaal			-6.742	6.038	-704
Bedragen x 1.000 (- = nadeel / + = voordeel)					

Bovenstaande tabel sluit niet één op één aan met de mutaties op de programma's. Hieronder volgt een toelichting op de begrotingswijziging,

Administratieve wijziging personeelsbegroting

Er is een administratieve (budgetneutrale) wijziging doorgevoerd met betrekking tot de personeelsbegroting. Dit betreft onder andere een betere doorverdeling van de personele kosten ten opzichte van de programmabegroting.

Verhoging prijzen brandstof/gas/elektra

In deze bestuursrapportage zijn de financiële mutaties voor brandstof, gas en elektra genoemd in het programma waar ze het grootste effect hebben. Zo is de verhoging van de gasprijzen opgenomen in programma 7 'Sport en Bewegen' en de verhoging van brandstof en elektra in programma 9 'Beheer bestaande openbare ruimte'. In bovenstaande begrotingswijziging zijn de mutaties in de raming van brandstof/gas/elektra beter gespecificeerd over de posten waar ze betrekking op hebben.

Onderuitputting kapitaallasten

Hetzelfde geldt voor de post onderuitputting kapitaallasten. In deze bestuursrapportage is deze mutatie als één post toegelicht onder 'Overzicht algemene dekkingsmiddelen'. In bovenstaande begrotingswijziging is deze post verder gespecificeerd waarbij de 'onderuitputting kapitaallasten' terecht komt op het programma waar ze betrekking op hebben.

